

Bryggerier i Holstebro

Af Jannie Würtz Sløk, Lokalthistorisk Arkiv for Holstebro Kommune

Mineralvandsfabrikken Skjold var også depot for Tuborg Bryggerierne og firmabilen er her fotograferet i Danmarksgade i Holstebro, hvor mineralvandsfabrikken havde til huse fra omkr. århundredsskiftet til 1941.

Baggårdsbryggeriet i Danmarksgade er ikke det første møde mellem bryggeriets ædle kunst og Holstebro. I perioden fra 1880'erne til 2. verdenskrigs slutning, har der været i hvertfald 11 bryggerier i Holstebro.

I 1882 opføres Holstebro Aktiebryggeri på en grund mellem Herningvej og Skjernvej. Bryggeriets øl var så godt og stærkt at dets popularitet ikke kun gjaldt i Holstebro og omegn. I København sås også reklameskilte for det gode stærke Holstebro-øl, der endda skal have været det første danske eksportøl. I 1917 påbegyndte man også en mineralvandsproduktion der fortsatte indtil Holstebro Aktiebryggeri, efter 44 års virke, lukkede i august 1926. I slutningen af 1921 og starten af 1922 fandt en af de største kampe på de danske arbejdsmarked sted. Arbejdsløsheden var stigende og arbejderne kæmpede for en 8-timers arbejdsdag. Det hele endte med en 52 dage lang stor-lock-out, der medførte knaphed på penge i stort set alle samfundslag og deraf følgende lavere afsætning på nydelsesmidler. Efter at nogle spareforsøg med ringere øl, måtte Holstebro Aktiebryggeri i august 1926 se sig udkonkurreret af tiden og de københavnske storbryggerier. Bygningerne blev overtaget af kreditforeningen der i 1938 solgte dem til R. Færchs Tobaksfabrik.

Et andet sted i byen havde der været gang i mineralvandsproduktionen endnu tidligere. En apoteker startede i 1883 en fabrikation i Vestergade 6 i Holstebro og var den første der dermed bød vestjyderne på mineralvand. I 1888 overtog Carl Jensen fabrikationen og han valgte kort efter århundredsskiftet at flytte produktionen til Danmarksgade 6, hvor han også fik privatbeboelse.

Holstebro Aktiebryggeri 1907. Bygningerne kommer senere til at huse Færch's Tobaksfabrik på Herningvej.

I 1941 flyttede fabrikken tilbage til Vestergade og blev sammenlagt med hvidtølsbryggeriet Holstebro Bryghus under navnet A/S Bryggeriet Skjold. Den 8. marts 1962 blev der for sidste gang brygget øl på Bryggeriet Skjold og dermed var det sidste ølbryggeri i Ringkøbing Amt nedlagt. Senere på året flyttede Mineralvandsfabrikken Skjold til Hostrupvej 8, hvor Meiniche biler i dag har til huse.

På Skjernvej lå mineralvandsfabrikken Godthåb. Den var startet som et ølbryggeri, men gik omkring 1930 over til kun at producere mineralvand. Den 1. september 1984 fusionerede byens 2 mineralvandsfabrikker Skjold og Godthaab fordi Folketinget havde lagt afgift på sodavand, hvilket nedsatte danskernes købelyst. Samtidig vandt de store landsdækkende bryggerier stadig større markedsandele og for at overleve så Skjold og Godthaab sig nødsaget til at forene kræfterne. Godthaab forlod fabrikken på Skjernvej hvor de havde haft til huse siden 1927, og flyttede ud i Skjolds lokaliteter på Hostrupsvej. I starten fortsatte de som to forskellige varemærker, men producerede deres respektive sodavand på ét og samme anlæg og med fælles distributionssystem. Senere blev der kun produceret under navnet Skjold. Dette fik en ende med salget af Skjold til Baldur i Esbjerg. Baldur lavede i en årrække fortsat sodavand med Skjold-etiketten. Baldur blev den 1. maj 2000 overtaget af Saltum & Neptun Bryggerier A/S i Nordjylland, og der produceres ikke længere Skjold sodavand.

